

Terveystarkastusohje poliisikoulutukseen hakevan henkilön terveydentilan sopivuuden arvioimiseksi

POL-2021-62662

20.04.2021

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Terveystarkastuksen periaatteet	3
2.1	Poliisityön vaatimukset ja valintaprosessi.....	3
2.2	Terveystarkastuksen järjestäminen	5
2.3	Terveystarkastuksen toteuttaminen	6
3	Sopivuuden arviointi tautiluokittain	7
3.1	Sopivuusarvion periaatteet/lähtökohdat	7
3.2	Tartunta- ja loistaudit	7
3.3	Kasvaimet.....	8
3.4	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismien häiriöt.....	8
3.5	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet.....	10
3.6	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt.....	11
3.7	Hermoston sairaudet.....	13
3.8	Silmän ja apuelinten sairaudet	15
3.9	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet.....	15
3.10	Verenkiertoelinten sairaudet	16
3.11	Hengityselinten sairaudet.....	17
3.12	Ruuansulatuselinten sairaudet.....	18
3.13	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	18
3.14	Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	18
3.15	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet.....	20
3.16	Synnyynnäiset epämuodostumat, epämuotoisuudet ja kromosomipoikkeavuudet	20
3.17	Vammat, myrkytykset ja muut ulkoisten syiden seuraukset.....	20
4	Lähteet.....	22
5	Liitteet	23

1 Johdanto

Tämä Terveystarkastusohje poliisikoulutukseen hakevan henkilön terveydentilan sopivuuden arvioimiseksi on laadittu Poliisiammattikorkeakoulun (Polamk) toimeksiannosta yhteistyössä Tampereen yliopiston ja Työterveyslaitoksen kanssa. Ohje on tarkoitettu Polamkin poliisi (AMK) -tutkintokoulutuksen opiskelijavalinnan terveystarkastuksia tekeville terveydenhuollon ammattilaisille. Ohjeiden lähtökohtana on poliisialan koulutukseen hakevan henkilön terveydentilän sopivuuden arviointi. Ohjeita voi soveltuvin osin hyödyntää myös poliisialalla jo työskentelevien terveydentilan sopivuusarvioissa.

2 Terveystarkastuksen periaatteet

2.1 Poliisityön vaatimukset ja valintaprosessi

Kaikki poliisit saavat saman noin kolme vuotta kestävästä peruskoulutuksesta, joka tuottaa poliisi (AMK) -ammattikorkeakoulututkinnon. Valmistumisensa jälkeen heidän on pystyttävä sekä osaamisensa että terveydentilän ominaisuuksiensa puolesta suoriutumaan kaikenlaisista poliisitehtävistä. Myös koulutuksen sisältö asettaa samanlaisia vaatimuksia jo opiskeluaikana. Valmistumisensa jälkeen pääosa tutkinnon suorittaneista saa viran poliisilaitoksista, joissa työtehtävät jakautuvat valvonta- ja hälytystoiminnan, liikenne- ja lupavalvonnan sekä rikostorjunnan tehtäviin.

Valinta Polamkiin tapahtuu kaksivaiheisen valintakokeen perusteella. Hakukelpoisia ovat Suomen kansalaiset, joilla on toisen asteen tutkinto sekä B-luokan ajokortti. Myös uimataitotodistus vaaditaan.

Hakulomake täytetään verkossa. Hakulomakkeessa ei kysytä terveydentilaan tai rikkomuksiin liittyviä asioita, joten ensimmäiseen vaiheeseen saavat kutsun kaikki em. hakukelpoisuusedellytykset täyttävät hakijat.

Ensimmäisessä vaiheessa mitataan fyysistä kuntoa, kirjoitetaan valintakoemateriaaliin liittyvä essee ja testataan soveltuvuutta erilaisin persoonallisuus- ym. testein. Fyysisissä testeissä on neljä eri osa-aluetta, joista kaikista on saatava vähintään minimipistemäärään oikeuttava tulos, tai muutoin valintakoe keskeytyy.

Hakijat kutsutaan valintakokeen toiseen vaiheeseen ensimmäisen vaiheen menestyksen perusteella. Tässä vaiheessa tehdään lisää soveltuvuuteen liittyviä testejä sekä suoritetaan yksilö- ja ryhmätehtävä. Tämän lisäksi hakijan haastattelee kaksi kokenutta poliisia. Haastattelussa ei kysytä terveyteen liittyviä asioita.

Valintakokeen perusteella tehdään ns. ehdollinen valintapäätös, jonka jälkeen opiskelija ohjataan terveydenhuoltoalan sopimuskumppanin suorittamaan terveystarkastukseen ja huumausainetestaukseen sekä Suojelupoliisin toimeenpanemaan turvallisuusselvitykseen. Polamkin hyväksymät nimetyt työterveyshuollon erikoislääkärit suorittavat terveystarkastukset eri puolilla Suomea tietyissä toimipisteissä.

Hakijan sopivuutta arvioitaessa otetaan huomioon seuraavat poliisityön ominaisuudet:

- Valvonta- ja hälytystoiminnassa tehtävä työ on operatiivista kentällä tapahtuvaa kolmivuorotyötä. Liikennevalvonnassa tehtävä työ on samoin operatiivista kentällä tapahtuvaa pääosin kaksivuorotyötä. Rikostorjunnan perustehtävissä työtä tehdään toimisto-olosuhteissa pääosin päivävuoroissa.
- Erityisesti kentällä tapahtuva operatiivinen työ sisältää merkittävää fyysistä ja henkistä rasitusta aiheuttavia tehtäviä (esim. vaativat työskentelyasennot, ennalta arvaamattomat voimankäyttötilanteet ja pitkäkestoiset vaativat erilaisissa olosuhteissa tapahtuvat operatiiviset tehtävät). Rikostorjunnassa erityisesti kumulatiivinen stressi suuresta työmäärästä tai sen sisällöstä johtuen (esim. lapsirikosasiat yms.) aiheuttavat merkittävää ja pitkäkestoista kuormitusta.
- Varsinkin kentällä operatiivisissa tehtävissä työskentelevillä poliiseilla ei aina ole mahdollisuutta esim. säännöllisiin lepotaukoihin, ruokailuun tai lääkkeen ottamiseen.
- Kaikissa poliisin eri tehtävissä on mahdollista joutua väkivallan (sekä fyysisen että henkisen) kohteeksi. Poliisin työssään kohtaama väkivalta ja sillä uhkaaminen on merkittävästi lisääntynyt 2000-luvulla. Esimerkiksi ns. maalittaminen eli poliisiin kohdistuva aggressiivinen mustamaalaaminen sosiaalisessa mediassa on viime vuosien kasvava ilmiö.

Poliisin on oltava toimintakykyinen nopeissa ja vaativissakin olosuhteissa, joissa voi vaarantua oma, partiokaverin, sivullisten tai poliisin toimenpiteiden kohteena olevan henki ja terveys. Poliisikoulutuksen hakuprosessissa tulee kiinnittää huomiota sellaisiin tekijöihin, jotka

ennustavat hakijoissa hyvää stressinsietokykyä. Psykologisessa valintakokeen osiossa arvioidaan hakijan tasapainoisuutta, ongelmanratkaisuvalmiuksia, vuorovaikutus- ja yhteistyövalmiuksia sekä poliisin työssä tarpeellista kykyä ottaa vastuuta käytännön tilanteiden ohjaamisesta ja johtamisesta.

Laki Poliisiammattikorkeakoulusta (1164/2013) määrittelee Polamkin hakijavalinnan kelpoisuuskriteerit. Lain 24 §:ssä kuvataan lyhyesti poliisimieheksi koulutettaville asetettavat lisävaatimukset. Lain mukaan valittavan on oltava terveydentilaltaan poliisimiehen tehtävään sopiva.

Opiskelijaksi valittavan terveydentilasta säädetään valtioneuvoston asetuksessa Poliisiammattikorkeakoulusta (Vna 282/2014):

- hakijalla ei saa olla sellaista sairautta, vikaa tai vammaa, joka alentaa hakijan toimintakykyä siinä määrin, että hakija ei selviydy poliisin tehtävistä,
- hakija ei käytä tai ole käyttänyt huumausainelain (373/2008) 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja huumausaineita muuhun kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin,
- hakijan näöntarkkuus on ilman laseja molemmilla silmillä erikseen vähintään 0.2 sekä laseilla korjattuna vähintään 1.0 ja
- hakija kuulee ilman apuvälineitä molemmilla korvilla tavallisen puheäänen neljän metrin etäisyydeltä.

2.2 Terveystarkastuksen järjestäminen

Polamk ostaa opiskelijavalintaan liittyvät lääkärintarkastukset terveydenhuollon asiantuntijapalveluja tuottavalta yritykseltä. Palveluhankinnoissa noudatetaan valtion hankintamenettelyjä ohjaavia säädöksiä ja määräyksiä. Polamkin ja palveluntuottajan välisessä sopimuksessa sovitaan mm. käytettävistä lomakkeista ja mahdollisesti tarvittavista lisätutkimuksista ja erikoislääkärikonsultaatioista. Huumausainetestauksen toteuttamisessa sovelletaan ohjetta Huumausainetestaus työelämässä (STM julkaisuja 2006:2).

Ehdollisen opiskelijavalintapäätöksen jälkeen hakija osallistuu terveystarkastukseen, jolla varmistetaan, että koulutukseen hakija on terveyden ja toimintakyvyn osalta poliisin tehtäviin sopiva ja poliisialan edellyttämät terveys- ja turvallisuusvaatimukset täyttyvät. Sopivuusarvion tavoitteena on myös ennalta ehkäistä työperäinen sairastuminen sekä mahdollisten oireiden ja sairauksien paheneminen työssä.

Terveystarkastuksen tekevän lääkärin tulee olla työterveyshuollon erikoislääkäri ja tuntee poliisialan työtehtävät, työolosuhteet ja kuormitustekijät sekä työn asettamat terveys- ja toimintakykyvaatimukset.

2.3 Terveystarkastuksen toteuttaminen

Terveystarkastuksen suorittamista varten hakija antaa tarvittavat tiedot terveydentilastaan Polamkin osoittamalle terveydenhuollon ammattihenkilölle. Lausunnon antamista varten on tarpeen, että tarkastusta tekevä lääkäri pystyy näkemään sairaskertomustiedot myös sähköisesti valtakunnallisesta Kanta-terveystietorekisteristä.

Hakijan tulee siksi käydä ennen tarkastusta kirjautumassa rekisteriin osoitteessa <https://www.omakanta.fi> ja antaa suostumuksensa terveystietojen katseluun. Jotta sopivuus koulutukseen voidaan luotettavasti arvioida, ei salattuja sairaskertomustietoja tarkastushetkellä saa olla.

Lääkärintarkastukseen sisältyvät terveydentilaa kartoittava esitietokysely (Liite 1), Kanta-palveluihin tallennettuihin tietoihin tutustuminen ja yleisen kliinisen tutkimuksen ohella mm. näöntarkkuuden tutkiminen ja kuiskauskuulon testaus. Jos hakijalla on jokin pitkäaikaissairaus, sopivuuslausunnon antamista helpottaa, mikäli hakijalla on mukanaan hoitavan lääkärin lausunto tai epikriisi, josta ilmenee sairauden sen hetkinen tila ja hoitotasapaino. Oireiden ja sairauksien tunnistamiseksi apuna tulee hyödyntää vakiintuneita kyselymenetelmiä, kuten alkoholin riskikäyttöä selvittävää Audit-kyselyä sekä masennus- ja ahdistuneisuuskyselyjä. Huumausainetestaus toteutetaan osana terveystarkastusta ilman erillistä huumausainetodistusta. Sopivuusarvio voi edellyttää myös muita lääkärin tarpeellisiksi katsomia lisätutkimuksia tai erikoislääkärikonsultaatioita hakijan terveydentilan selvittämiseksi. Terveystarkastuksen ja mahdollisten lisäselvitysten perusteella työterveyshuollon erikoislääkäri antaa lausunnon hakijan terveydentilan sopivuudesta (sopiva tai sopimaton) poliisialalle (Liite 2). Hakija antaa palveluntuottajalle suostumuksensa sille, että sopivuuslausunto lähetetään suoraan Polamkiin.

3 Sopivuuden arviointi tautiluokittain

3.1 Sopivuusarvion periaatteet/lähtökohdat

Polamkista ehdollisen valintapäätöksen saaneen hakijan terveystarkastuksen perusteella tehtävä sopivuusarvio perustuu lainsäädäntöön ja tietoon poliisialan työn ja työolosuhteiden asettamista vaativuus- ja kuormitustekijöistä. Sairaustilat hyvin hoidettuina, parantuneina ja/tai lieväästeisina ilman toimintakyvyn vajausta eivät yleensä aiheuta estettä poliisialalle. On kuitenkin tilanteita, joissa terveydentilan heikkous (sairaus, vika, vamma ja sen jälkitila), riippumatta sen vaikeusasteesta, voi yksiselitteisesti estää hakeutumisen poliisialalle. Terveydentilan sopivuutta arvioidessaan lääkärin tulee huomioida, onko terveydentilasta aiheutuva haitta tilapäinen vai pysyvä, onko tila hoidettavissa sekä mikä on ennuste terveydentilan ja toimintakyvyn oletettavasta kehityksestä tulevina vuosina. Yksiselitteistä ohjetta kaikkiin tilanteisiin ei ole mahdollista antaa. Yksittäisten sairauksien kohdalla ohjeistukset voivat muuttua esimerkiksi uusien hoitomenetelmien tullessa käyttöön. Tällöinkin sopivuusarvion lähtö- kohtana on poliisialan työtehtävien ja -olosuhteiden hyvä tunteminen ja kokonaisarviossa huomioiden sopivuuteen vaikuttavat eri tekijät.

Tämän tauti- ja sairausryhmittäisen ohjeistuksen lähtökohtana on ollut puolustusvoimien terveystarkastusohjeisto (Terveystarkastusohje 2012). Lisäksi ohjeissa on hyödynnetty Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin ajoterveyden ryhmä II ajokorttiluokkien terveysvaatimuksia (Traficom 2019), soveltuvin osin pelastushenkilöstön vaativien pelastustoimen tehtävien terveysvaatimuksia (Vuokko ym. 2020) sekä käytäntöjä muissa maissa.

3.2 Tartunta- ja loistaudit

Tartunta- eli infektio-tauteihin luokitellaan sairaudet, joiden aiheuttaja on mikrobi. Tartuntataudit ovat useimmiten ohimeneviä sairaustiloja, joista parannutaan oireettomiksi. Harvemmin esiintyy vakavampia tautimuotoja, joihin voi liittyä pysyviä toimintakyvyn rajoitteita tai pysyvä tartuttavuus. Sopivuusarviossa huomioidaan erityisesti parantuminen oireettomaksi, tautiin tai sen jälkitilaan liittyvät toimintakyvyn rajoitukset ja tartuttavuusriski.

Virusmaksatulehdukset A, B, C, D, E (B15–B19): Akuutti ja/tai oireinen tautimuoto, sairaudesta tai sen hoidosta aiheutunut toimintakykyä haittaava jälkitila tai tartuttavuus on este poliisialan koulutukseen

Immuunikato (HIV-tauti) (B20–B24): Akuutti ja/tai oireinen tautimuoto, sairaudesta tai sen hoidosta aiheutunut toimintakykyä häiritsevä jälkitila tai tartuttavuus on este poliisialan koulutukseen.

3.3 Kasvaimet

Tautiluokkaan sisältyvät mm. pahanlaatuiset kasvaimet (C00–C97) ml. imukudoksen, verta muodostavien kudosten ja lähisukukuisten kudosten pahanlaatuiset kasvaimet, pintasyövät ja muut alkavat syövät (D00–D09), hyvänlaatuiset kasvaimet (D10–D36) sekä kasvu- ja leviämistäipumukseltaan epäselvät tai tuntemattomat kasvaimet (D37–D48). Henkilön sopivuus poliisialan koulutukseen arvioidaan tapauskohtaisesti.

Pahanlaatuiset kasvaimet (C00–C97): Pahanlaatuisia kasvaimia esiintyy myös nuorilla, vaikka ne ovat nuorten ja nuorten aikuisten ikäluokassa yleisesti ottaen harvinaisia. Yleisimmät syöpätyypit nuorilla ovat mm. leukemiat, lymfoomat (imusolmuke-syövät), erilaiset aivo-kasvaimet ja luu- ja pehmytkudossarkooma. Syövän hoitotulokset ovat yleisesti ottaen parantuneet viime vuosikymmeninä. Aktiivisissa hoidoissa oleva henkilö ei ole sopiva poliisialan koulutukseen. Sopivuuden edellytyksenä on, että henkilö on parantunut ja seurannan perusteella voidaan arvioida syövän uusiutumisen riski hyvin pieneksi. Lähtökohta remissiossa on viiden vuoden aikaraja, kuitenkin riippuen syöpätyypistä aikaraja voi olla lyhyempikin, esimerkiksi kivessyövässä.

Jossain syövässä pysyvällä tai pitkäaikaisella lääkityksellä tauti voidaan saada painettua remissioon, esimerkiksi krooninen myeloinen leukemia (KML). Näissä tilanteissa sopivuus ml. toimintakyvyn riittävyys tulee arvioida tapauskohtaisesti. Lisäksi sairaudesta tai sen hoidosta (esim. sytostaatti-, sädehoito) ei saa olla aiheutunut toimintakykyä (sis. fyysinen ja psyykinen toimintakyky) häiritsevää jälkitilaa.

Hyvänlaatuiset kasvaimet (D10–D36): Sopivuuden lähtökohtana on, että kasvain on hoidettu eikä jälkitilaan liity toimintakyvyn häiriötä.

3.4 Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt

Tautiluokka sisältää vaikeusasteeltaan ja taudinkulultaan erilaisia sairaus- ja häiriötiloja. Terveystilan sopivuus poliisialan koulutukseen perustuu yksilölliseen arvioon. Sopivuutta arvioidaessa lähtökohtana on, että henkilö on parantunut oireettomaksi tai tila on lievä ilman siitä

tai sen hoidosta aiheutuvia toimintakyvyn rajoituksia. Etiologian ohella arviossa on erityisesti huomioitava mahdollinen verenvuototaipumus ja elimistön alentunut vastustuskyky (immuni-teetti), jotka lähtökohtaisesti estävät poliisialan koulutuksen.

Ravitsemusperäiset anemiat (D50–D53): Diagnoosiryhmään sisältyvät raudanpuuteanemia (D50) ja B12-vitamiininpuutosanemia (D51), joiden tulee olla korjaantuneita ja henkilö oireeton.

Hemolyyttiset anemiat (D55–D59): Hemolyyttisen anemian (punasolujen lisääntynyt hajoaminen) syitä on useita, jotka sisältävät vaikeusasteeltaan vaihtelevia perinnöllisiä tai hankittuja tiloja. Henkilö voi olla sopiva poliisialan koulutukseen, jos hemolyyttinen anemia on oireeton, lievä ja kompensoitu ilman hemolyyttisiä kriisejä.

Aplastiset ja muut anemiat (D60–D64): Aplastinen anemia on harvinainen luuytimen sairaus, jossa verisolujen tuotanto on niukkaa ja verisolujen määrä veressä vähäinen. Sopivuus poliisialan koulutukseen arvioidaan ensisijaisesti etiologian mukaan. Henkilö on lähtökohtaisesti sopiva ennusteeltaan hyvänlaatuisissa, esimerkiksi lääkevaikutuksen aiheuttamissa, tiloissa, joista on parantunut oireettomaksi.

Hyytymishäiriöt, purppura ja muut vuotohäiriöt (D65–D69): Hyytymishäiriöt ovat sairauksia, jotka johtuvat veren puutteellisesta hyytymisestä. Lisääntynyt vuototaipumus johtuu useimmiten lääkkeistä, joilla ehkäistään hyytymistä. Verenvuototaipumusta esiintyy myös monissa sairauksissa (esim. maksasairauksissa, munuais- sairauksissa, infektioissa, veritaudeissa kuten trombosytopeniassa tai leukemiassa). Verenvuotohäiriö voi liittyä myös hyytymistekijöiden perinnöllisiin muutoksiin, jotka johtavat hyytymishäiriöön. Tällaisia perinnöllisiä tiloja ovat esimerkiksi hemofiliat ja von Willebrandin tauti, joissa vuotojen vaikeusaste vaihtelee lievästä vaikeaan.

Sopivuus arvioidaan etiologian mukaan. Hankituissa hyytymishäiriöissä hakijan tulee olla parantunut oireettomaksi ilman toimintakyvyn rajoituksia. Perinnöllisissä hyytymishäiriöissä henkilö voi olla sopiva lievässä tautimuodossa, esim. hyvin lievässä von Willebrandin taudissa tai tilanteessa, jossa tavataan hiukan alentuneita hyytymistekijäaktiivisuuksia ilman, että nykykriteerein voidaan asettaa vuotosairauden diagnoosia. Arviossa on huomioitava myös häiriöstä aiheutuva hoidon tarve ja mahdolliset toimintakyvyn rajoitukset.

Perinnöllisissä hyytymis- ja vuotohäiriöissä säännöllistä hoitoa tarvitsevat tautimuodot ovat este poliisialan koulutukseen.

Idiopaattisen trombosytopenian (ITP) eli itsesyntyisen verihiutaleniukkuuden syytä on lukuisia. Osa tiloista voi uusiutua ja muuttua pitkäkestoiseksi. ITP:n uusiutumisriskin arviointi voi kuitenkin olla vaikea. Sopivuuden lähtökohtana on ennusteeltaan hyvänlaatuinen tila, josta henkilö on parantunut ja seurannassa verihiutaleiden arvot ovat normaalit. Relapsoiva tai refraktaari ITP on lähtökohtaisesti este poliisialan koulutukseen.

Muut veren ja verta muodostavien kudosten sairaudet (D70–D77): Agranulosytoosi (D70) voi liittyä esimerkiksi pahanlaatuisiin veritauteihin tai joidenkin lääkkeiden käyttöön. Agranulosytoosi tulee olla parantunut ja aiheuttava tekijä vältettävissä. Sekundaarisessa polysytemiassa (D75.1, punasolujen runsaus) arvio perustuu myös etiologiaan. Taustalla oleva sairaus tulee olla hoidettu tai siitä ei tule aiheutua haittaa.

Eräät immuunijärjestelmän häiriöt (D80–89): Immuunijärjestelmän häiriöihin liittyvä infektioalttius, joka rajoittaa toimintakykyä, on este poliisialan koulutukselle. Tällaisia tiloja voivat olla esimerkiksi perinnöllinen hypogammaglobulinemia (D80.0). Immuunijärjestelmän häiriöihin sisältyvä sarkoidoosi (D86) on monimuotoinen tauti, josta henkilön tulee olla parantunut ja seurannassa oireeton.

3.5 Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet

Kilpirauhasen sairaudet (E00–E07): Kilpirauhasen sairauksissa sopivuuden lähtökohtana on, että henkilö on parantunut tai substituutiolääkityksellä oireeton. Esimerkiksi kilpirauhasen vajaatoiminta (E03) tulee olla asianmukaisesti hoidettu substituutiolääkityksellä.

Diabetes (E10–E14), muut glukoosin säätelyn ja haiman umpierityksen häiriöt (E15–E16): Diabeteksessa voidaan erottaa eri alatyyppejä. Nuoruustyyppin diabetes (E10) tai aikuistyyppin diabetes (E11), joka vaatii säännöllistä insuliinihoitoa, on este poliisialan koulutukseen. Sen sijaan hyvässä tasapainossa oleva ei-insuliinihoitoinen diabetes ei itsessään ole este. Hyvän hoitotasapainon lisäksi hakijalla ei tule olla diabeteksen aiheuttamia lisäsairauksia eikä rajoituksia toimintakyvyille. Ei-insuliinihoitoisen diabeteksen kohdalla tulee täyttyä soveltuvin osin myös diabetesta koskevat ryhmä 2 ajokorttiluokan terveystaamukset.

Muut umpirauhasten sairaudet ja häiriöt (E20–E35): Sopivuuden lähtökohtana on, että hakija on parantunut sairaudesta/häiriöstä oireettomaksi tai substituutiohoidolla on oireeton ilman toimintakyvyn häirtä. Lyhytkasvuisuus (E34.3) ei itsessään ole este sopivuudelle.

Lihavuus ja muut liikaravitsemustilat (E65–E68): Ylipainoisuuden (E66) syynä on harvoin endokrinologinen sairaus. Ylipainoisuus ei itsessään ole este poliisialan koulutukseen. Sopivuus perustuu lähtökohtaisesti alalla vaadittavaan riittävään fyysiseen toimintakykyyn.

Aineenvaihduntahäiriöt (E70–E90): Sopivuuden lähtökohtana on, että häiriöstä ei aiheudu toimintakykyä häirtäviä oireita.

3.6 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt

Mielenterveyden häiriöt ovat yleisiä väestössä, myös nuorella iällä. Psykiatrisessa kokonaisarvioinnissa erityistä huomiota tulee kiinnittää ominaisuuksiin, jotka voivat vaarantaa selviytymistä työtehtävistä ja muodostaa riskin henkilön omalle tai muiden henkilöiden tai ympäristön turvallisuudelle. Lievempienkin mielialahäiriöiden (esim. masennustila, ahdistuneisuushäiriöt) kohdalla voi olla tarpeen tehdä tarkempaa arviota, koska esimerkiksi ohimenevätkin paniikkitaik lukkiutumistilat voivat merkittävästi vaikuttaa toimintakykyyn. Hakijalla ei tulisi olla sellaista häiriötä tai tilaa, jonka on havaittu selvästi korostuvan poliisialalla tyypillisistä kuormitustekijöistä, kuten työn psyykinen kuormitus tai epäsäännölliset työajat. Lievempien yksittäisten haittojen kohdalla kokonaisarvio niiden vaikutuksista toimintakykyyn on tärkeää. Lähtökohta on, että henkilöllä ei tule olla ajankohtaista toimintakykyyn vaikuttavaa psykiatrista sairautta tai aiempaa vaikea-asteista psykiatrista häiriötä, kuten psykoottista häiriötä ml. kaksisuuntainen mielialahäiriö. Mielenterveyden häiriöissä tarvitaan usein tietoa eri tahoilta ja voi olla tarpeen konsultoida psykiatrian erikoislääkärinä.

Elimelliset aivo-oireyhtymät (F00–F09): Sisältää erilaisia oireyhtymiä ja sopivuus on arvioitava tapauskohtaisesti. Tautiluokan oireyhtymät ovat yleensä este poliisialan koulutukseen.

Lääkkeiden ja päihteiden aiheuttamat elimelliset aivo-oireyhtymät ja käyttäytymisen häiriöt; sis. haitallisen käytön, riippuvuusoireyhtymän, psykoottisen häiriön ja jännöstilat (F10–F16, F18–F19): Henkilö ei sovellu poliisialan koulutukseen, mikäli hän käyttää tai on käyttänyt laittomia päihteitä (huumausaineet ja huumausaineiksi luokiteltavat lääkeaineet, huumausainelaki 373/2008). Hakijalla ei tule olla haitallista alkoholin käyttöä, alkoholiin

liittyvä riippuvuusoireyhtymä tai jos alkoholin käytöstä on aiheutunut turvallisuutta heikentäviä elimellisiä muutoksia esimerkiksi keskushermostossa.

Skitsofrenia, skitsotyyppinen häiriö, harhaluuloisuushäiriöt, akuutit ja ohimenevät psykoottiset häiriöt, skitsoaffektiivinen häiriö, muu psykoottinen häiriö (F20–F29): Psykoosit, lähtökohtaisesti jo yksikin psykoosijakso on este poliisialan koulutukseen. Poikkeuksena voivat olla tilanteet, joissa psykoosin on aiheuttanut selkeästi ohimenevä elimellinen syy. Psykoottinen masennus luetaan myös psykoosiksi.

Mielialahäiriöt (F30–F39): Mielialahäiriöissä sopivuus perustuu yksilölliseen arvioon. Henkilö voi olla sopiva poliisialan koulutukseen lähtökohtaisesti lieväasteisissa häiriöissä, joista hän on parantunut ja oireeton ilman toimintakyvyn haittaa.

Masennus (F32) ei lähtökohtaisesti ole este poliisialan koulutukseen, kun tila on hoidettu ja henkilö on parantunut oireettomaksi ilman toimintakyvyn haittaa. Henkilö voi olla sopiva, jos taustalla on yksi masennus-/uupumisjakso (myös keskivaikea, vaikea) ja sen jälkeen hän on osoittanut pystyvänsä jatkamaan opiskelua tai työntekoa, vähintään 6 kk tervehtynyttä aikaa (ilman lääkkeitä ja hoitoa).

Toistuvat masennustilat (F33) ovat lähtökohtaisesti este poliisialan koulutukseen.

Mania (F30) ja kaksisuuntaiset mielialahäiriöt (F31) ovat este poliisialan koulutukseen.

Psykoottiset masennukset (F32.3, F33.3) ja pitkäaikaiset mielialahäiriöt (F34) ovat este poliisialan koulutukseen.

Neuroottiset, stressiin liittyvät ja somatoformiset häiriöt (F40–F48): Sopivuus perustuu yksilölliseen arvioon. Henkilö voi olla sopiva poliisialan koulutukseen, kun henkilö on parantunut ja oireeton ilman toimintakyvyn haittaa ml. ilman tilanneriippuvaista toimintakyvyn menetyksen uhkaa

Ahdistuneisuushäiriöissä (F40–F41) tai pakko-oireisessa (F42) häiriössä sopivuuden arvioissa on huomioitava henkilön toimintakyky ja mahdollinen monihäiriöisyys sekä työturvallisuutta alentavat oireet. Henkilö voi olla sopiva poliisialan koulutukseen, mikäli kyseessä on lieväasteinen häiriö, josta henkilö on parantunut ja oireeton ilman toimintakyvyn haittaa.

Lääkitys ei ole este poliisialan koulutukseen, mutta henkilön toimintakyky ei saa olla riippuvainen lääkityksestä.

Fysiologisiin tekijöihin liittyvät käyttäytymisoireyhtymät (F50–F59): Unihäiriöt (F51.0, F51.2) ovat tavallisia ja usein itsestään korjaantuvia. Sopivuus arvioidaan yksilöllisesti ja henkilö voi olla sopiva, mikäli tila on lieväoireinen ja toimintakyky on hyvä.

Aikuisiän persoonallisuus- ja käytöshäiriöt (F60–F69): Sopivuus on arvioitava tapauskohtaisesti. Antisosiaalinen, narsistinen, epävakaa ja skitsofreniaspektrin persoonallisuushäiriö on este poliisialan koulutukseen. Sen sijaan vaativa persoonallisuus ei välttämättä ole este.

Älyllinen kehitysvammaisuus (F70–F79): On este poliisialan koulutukseen.

Psyykkisen kehityksen häiriöt F80–F89: Sopivuus perustuu yksilölliseen arvioon ml. kognition ja käyttäytymisen arviointi tiloissa, jotka ovat lieväasteisia ja hyvin hallinnassa. Autismin kirjon häiriö on lähtökohtaisesti este poliisialan koulutukseen.

Lieväasteiset kehitykselliset tekijät tai häiriöt eivät yksiselitteisesti ole este, mikäli niihin ei liity sellaisia tiedonkäsittelyn tai tunnesäätelyn vaikeuksia, jotka vaikuttavat toimintakykyyn. Esimerkkejä lieväasteisista häiriöistä ovat mm. lieväasteinen Asperger tai lievä lukihäiriö.

Tavallisesti lapsuudessa alkavat käytös- ja tunnehäiriöt (F90–F98): Yksilöllisen arvon perusteella lieväasteinen häiriö tai oireiden ollessa hallinnassa ja ilman toimintakyvyn haittaa, ei välttämättä ole este poliisialan koulutukseen. Aktiivisuuden ja tarkkaavuuden häiriössä (F90.0) henkilön vointi ja toimintakyky ei tule olla lääkehoidosta riippuvainen.

3.7 Hermoston sairaudet

Neurologiset sairaudet ovat vaihteleva ryhmä sairauksia ja oireistoja, joissa voi ilmetä oireita keskushermostossa, ääreishermostossa tai lihaksistossa. Poliisialan koulutukseen hakeutuvilla ei tule olla ajankohtaista tai aiempaa neurologista sairautta. Yksilöllisen arvon perusteella poikkeuksia voivat olla oireettomaksi parantuneet tai vähäoireiset tilat ilman toimintakyvyn haittaa, kuten lievä aivovamma (aivotärähdys) ja virusmeningiitti, vähäoireinen migreeni. Vakavampien neurologisten oireiden ja sairauksien yhteydessä voi olla tarpeen konsultoida neurologia.

Keskushermoston tulehdussairaudet (G00–G09): Pääsääntöisesti ei ole este poliisialan koulutukseen, kun henkilö on tervehtynyt ja oireeton 1 vuoden kuluttua sairaudesta ja ilman toimintakyvyn haittaa. Virusmeningiitissä vaikeusasteesta riippuen ei välttämättä edellytetä 1 vuoden aikarajaa tervehtymisestä.

Primaarisesti keskushermostoon kohdistuvat systeemiset surkastumissairaudet (G10–G13): Lähtökohtaisesti on este poliisialan koulutukseen.

Ekstrapyramidaaliset häiriöt ja liikehäiriöt (G20–G26): Lähtökohtaisesti on este poliisialan koulutukseen. Yksilöllisen arvion perusteella henkilö voi olla sopiva, jos hänellä on lieväoireinen ja ennusteeltaan hyvälaatuinen ilman toimintakyvyn haittaa oleva häiriö, esimerkiksi essentiellinen vapina (G25), myoklonus (G25), levottomat jalat (G25.8).

Muut hermoston rappeumasairaudet (G30–G32), keskushermoston demyelinoivat sairaudet (G35–G37): On este poliisialan koulutukseen

Ajoittaiset ja kohtauksittaiset häiriöt (G40–G47): Epilepsiassa (G40–G41) sopivuuden lähtökohtana on, että yksittäisen kohtauksen jälkeen pitää olla 5 vuotta kohtauksetonta aikaa ilman lääkitystä; diagnostisoidun epilepsian jälkeen kymmenen vuoden kohtaukseton aikaraja ilman lääkitystä.

Migreeni (G43) ja muut päänsärkyoireyhtymät (G44) eivät lähtökohtaisesti ole este lieväoireisina poliisialan koulutukseen.

Ohimenevät aivojen verenkiertohäiriöt ja lähisukuiset oireyhtymät (G45) eivät lähtökohtaisesti estä sopivuutta, jos yksittäinen lyhytkestoinen ohimenevä aivoverenkiertohäiriö (TIA-kohtaus), jonka jälkeen 6–12 kk oireetonta aikaa.

Aivojen verisuonisairauksiin liittyvät aivojen verisuoniperäiset oireyhtymät (G46) eivät lähtökohtaisesti estä koulutukseen pääsyä, jos henkilö on parantunut oireettomaksi ilman toimintakyvyn rajoituksia (vähintään 12 kk oireetonta aikaa, pidempi jos arvioidaan olevan lisääntynyt epileptisen kohtauksen riski).

Unihäiriö (G47): Uniapnea ei ole välttämättä este lieväasteisena ja hyvin hoidettuna ilman toimintakyvyn haittaa ml. arvio vireystilasta. Narkolepsia (G47.4) ja liikaunisuutta aiheuttava häiriö (G47.1) ovat este poliisialan koulutukseen.

Hermojen, hermojuurten ja hermopunosten sairaudet (G50–G59): Lähtökohtaisesti ei muodosta estettä, kun henkilö on parantunut oireettomaksi ilman toimintakyvyn haittaa.

Monihermosairaudet ja muut ääreishermoston sairaudet (G60–G64): Yksilöllisen arvion perusteella henkilö voi soveltua koulutukseen, jos on parantunut oireettomaksi ilman toimintakyvyn haittaa ja kyseessä ei ole etenevä tautimuoto.

Hermo-lihasliitosten ja lihasten sairaudet (G70–G73): Lähtökohtaisesti on este poliisialan koulutukseen. Yksilöllisen arvion perusteella henkilö voi mahdollisesti olla sopiva (lievä tila ilman toimintakyvyn haittaa).

Muut hermostosairaudet (G90–99): Yksilöllisen arvion perusteella henkilö voi olla sopiva (lieväasteiset tilat ilman toimintakyvyn haittaa)

3.8 Silmän ja apuelinten sairaudet

Silmäsairauksien kohdalla henkilön sopivuus poliisialan koulutukseen arvioidaan lähtökohtaisesti näöntarkkuuden sekä taudin ennusteen perusteella. Yleisesti ottaen hoidossa oleva glaukooma, keratokonus, karsastus tai hoidettu iriitti eivät ole esteitä poliisialan koulutukseen.

Näkövaatimus: näöntarkkuuden tulee olla ilman silmälaseja tai piilolinssettä, molemmilla silmillä erikseen vähintään 0.2 sekä laseilla tai piilolinseillä korjattuna vähintään 1.0. Näkö tarkkuuden lisäksi ei tule olla muista syistä näkökyvyn oleellista heikentymistä, kuten näkökenttien puutteita, kaksoiskuvia, kontrasti- tai hämäränäön ongelmia. Normaalia värinäköä ei edellytetä.

3.9 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet

Korvasairauksien kohdalla henkilön sopivuus poliisialan koulutukseen arvioidaan lähtökohtaisesti kuulon ja taudin ennusteen perusteella, toimintakyvyn rajoituksia ei saa olla. Joihinkin korvasairauksiin voi liittyä huimausta, esim. Menieren tautiin. Huimaus ei saa haitata toimintakykyä. Hyvänlaatuinen asentohuimaus on yleensä ohimenevä tasapainohäiriö.

Kuulovaatimus: Kuuloaistin tulee olla normaali ilman apuvälineitä. Hakijan pitää kuulla ilman apuvälineitä molemmilla korvilla tavallinen puheääni neljän metrin etäisyydeltä.

3.10 Verenkiertoelinten sairaudet

Sydän- ja verisuonisairauksia on nuorilla hakijoilla vähän. Niihin voi kuitenkin liittyä vakavien komplikaatioiden vaara etenkin fyysisessä rasiustilanteessa. Sopivuuteen poliisialan koulutukseen vaikuttaa sydän-verenkiertoelinsairauden verenkierröllinen merkitys, suorituskyky ja rasituksen vaikutus sairauden oireisiin.

Poikkeavat löydökset (kuten sydämen sivuääni) ja oireet tulee selvittää. Viattoman systolisen sivuäänen viitteitä ovat sivuäänen vaimeus, vaimeneminen pystyasennossa ja inspiriumissa sekä kuuluminen laajalta alueelta sekä normaali sydänfilmi ja keuhkokuva. Sydämen ultraäänitutkimus varmentaa asian. Diastolinen sivuääni on useimmiten patologinen.

Verenpainesairaudet (I10–I15): Hoitotasapainossa oleva verenpaineauti ilman kohde-elinmuutoksia ei ole este poliisialan koulutukseen.

Sydämen rakenneviat ml. läppäviat ja aortan sairaudet: Lievät rakenteelliset poikkeavuudet (esim. eteisväliseinäaukko, lievä hiippaläppäprolapsi), joihin ei liity sydämen kuormitusmuutoksia tai muutoinkaan rajoituksia fyysisen ponnistelun suhteen eivät ole estäviä poliisialan koulutukseen.

Aiemmin sydänleikattujen sopivuudesta tulee tarpeen vaatiessa pyytää kardiologian erikoislääkärin arvio. Myös aiemmin rinta-aortan leikkauksen läpikäyneistä on syytä selvittää sopivuus raskasta fyysistä ponnistelua vaativiin tehtäviin.

Esteen muodostavat sellaiset perinnölliset aortan sairaudet, kuten Marfanin oireyhtymä (Q87.4) ja Loeys-Dietz oireyhtymä, tai sellaiset hankitut aortan sairaudet, joihin liittyy aortan repeämisen riski.

Rytmihäiriöt: Rakenteeltaan ja toiminnaltaan terveen sydämen hyvänlaatuinen lisälyöntisyys ei ole este poliisialan koulutukseen. Hyvänlaatuisuuteen viittaa lisälyöntien yksittäisyys, väheneminen/häviäminen korkeammilla syketaajuuksilla ja yhdenmuotoisuus. Verenkierröllisesti hyvin siedetyt supraventrikulaariset rytmihäiriöt eivät myöskään muodosta estettä. Kuitenkin oireettomankin kammioiden varhaisaktivaation tapauksessa (sydänfilmissä delta-aalto, eli nk. WPW-oireyhtymä) on perusteltu syy ohjata henkilö elektrofysiologiseen tutkimukseen oikoradan ominaisuuksien selvittämiseksi.

Esimerkkejä löydöksistä, jotka eivät lähtökohtaisesti ole esteenä:

- Pitkittynyt PQ-aika tai vagaalisen tonuksen aikana esiin tuleva Wenckebach-tyyppinen eteis-kammiokatkos terveysdämismisellä
- Yksittäinen eteisvärinäkohtaus terveysdämismisellä
- Oikea haarakatkos

Esimerkkejä lisäselvityksiä vaativista oireista ja löydöksistä ovat:

- Vasen haarakatkos
- Rasituksen provosoimat ja/tai verenkierröllisesti huonosti siedetyt rytmihäiriö.
- Todettu tai epäilty perinnöllinen rytmihäiriösairaus

Hidaslyöntisyyden vuoksi asennettu pysyvä sydämen tahdistin ei lähtökohtaisesti ole este poliisialan koulutuksen. Sen sijaan rytmihäiriötahdistin muodostaa esteen.

Sydänlihastulehdus ja sydänpussintulehdus: Aiemmin sairastettu ja täysin parantunut sydänlihastulehdus ei ole este poliisialan koulutukseen.

Sydänlihassairaus (I42): Merkittävä kardiomyopatia (dilatoiva sekä hypertrofinen) on este poliisialan koulutukseen.

Iskeemiset sydänsairaudet (I20–I25): Iskeemisissä sydänsairauksissa vaatimuksena on normaali suorituskyky ilman merkittävän rasisuskemian löydöksiä.

3.11 Hengityselinten sairaudet

Yleisiä hengityselinsairauksia ovat muun muassa allerginen ja vasomotorinen nuha, keuhkoputkitulehdus, astma ja keuhkolaajentuma. Pääsääntö on, että jos keuhkofunktiot ovat normaalit ja toimintakyky on hyvä, henkilö on näistä sairauksista huolimatta sopiva poliisialan koulutukseen. Harvinaisemmissa keuhkosairauksissa, kuten keuhkoparenkyymsairaudessa tai taipumuksessa spontaaniin ilmarintaan, keuhkosairauksien erikoislääkärin arvio tilanteesta on tarpeellinen.

Astma (J45): Pitkäaikaisista hengitystiesairauksista tavallisin on astma, joka on yleistynyt väestössä ja samalla muuttunut aiempaa lievemmäksi sairaudeksi. Monilla lapsena todettu

astma rauhoittuu aikuisiässä ja lääkitys on voitu lopettaa. Joillakin astmaan liittyvät oireet ja lääkitystarve jatkuvat. Lähtökohtaisesti astmaa sairastava henkilö, joka on säännöllisellä astmalääkityksellä oireeton tai vähäoireinen ilman astmaan viittaavia tutkimuslöydöksiä ja fyysinen suorituskyky on normaali, on sopiva poliisialan koulutukseen.

3.12 Ruuansulatuselinten sairaudet

Ruuansulatuselinten sairauksiin sisältyy erilaisia suun alueen, ruuansulatuskanavan, vatsanpeitteiden ja sisäelinten sairauksia. Monet ruuansulatuselimistön sairauksista ovat hoidettavissa ruokavaliolla ja/tai lääkityksellä, jolloin ne eivät ole esteenä poliisialan koulutukseen. Tällaisia ovat pääsääntöisesti esimerkiksi refluksitauti, vatsakatarri, ärtyvä suoli -oireyhtymä ja keliakia. Jos henkilö on sairaudesta huolimatta oireeton tai vähäoireinen ja toimintakyky on pysynyt hyvänä, henkilö on sopiva poliisialan koulutukseen.

Tyrät (K40–46): Erilaiset vatsan alueen tyrät ovat yleisiä, oireettomat tai lieväoireiset ilman toimintakyvyn haittaa sekä kirurgisesti hoidetut tyrät eivät ole este poliisialan koulutukseen.

Krooninen inflammatorinen suolisairaus (K50–K52): Haavainen koliitti (Colitis ulcerosa) (K51) ja Crohnin tauti (K50) oireisena voi aiheuttaa esteen poliisialan koulutukseen. Henkilö voi olla sopiva 2 vuoden oireettoman jakson jälkeen tai leikkaushoidon jälkeen (ml. avanne tai J-pussi). Lääkitys itsessään ei ole este poliisialan koulutukseen.

Vakavat ruuansulatuselinten sairaudet, kuten maksafibroosi ja maksakirroosi tai pitkäaikainen haimatulehdus ovat este poliisialan koulutukseen.

3.13 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet

Ihosairaudet eivät lähtökohtaisesti muodosta estettä poliisialan koulutukselle. Sen sijaan pitkäaikainen ja laaja-alainen ihottuma, joka rajoittaa toimintakykyä, on este koulutukseen. Esimerkiksi jalkojen pitkäaikaiset ihosairaudet eivät saa haitata liikuntakykyä. Näissä tilanteissa sopivuus tulee perustua yksilölliseen arvioon, jossa huomioidaan ihottuman mahdollinen paheneminen poliisialan työn kuormitustekijöistä.

3.14 Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet

Tuki- ja liikuntaelinten ongelmiin kuuluu erilaisia vammojen aiheuttamia jälkitiloja, rasisuspereisiä ja degeneratiivisia sairauksia ml. tulehdukselliset nivelsairaudet. Sopivuus poliisialan koulutukseen edellyttää hyvää ylä- ja alaraajojen ja selän toimintakykyä. Tuki- ja

liikuntaelinten ongelmat aiheuttavat usein rajoituksia fyysisessä suorituskyvyssä. Yleisimmin toimintakyvyn rajoitteita aiheuttavat tilat, joihin liittyy voimakasta kipua, nivelten instabiiliteettia tai merkittävää liikerajoitusta. Nämä rajoitteet tulevat todennäköisesti esille jo fyysisissä testeissä, jolloin henkilö ei etene hakuprosessissa lääkärintarkastukseen asti. Hoidetut tuki- ja liikuntaelinsairaudet ilman toimintakyvyn rajoituksia eivät ole este poliisialan koulutukseen. Sairauksien hoidosta ei saa myöskään olla aiheutunut toimintakyvyn rajoituksia.

Infektioosit nivelsairaudet (M00–M03), tulehdukselliset moninivelsairaudet (M05- M14) ja nikamasairaudet (selkärankareuma, M45): Oireettomaksi parantunut niveltulehdus (esim. reaktiivinen artriitti, M02) ilman toimintakyvyn haittaa ei ole este poliisialan koulutukseen. Reumasairauksia esiintyy myös lapsilla ja nuorilla. Lapsena sairastettu tauti voi rauhoittua täysin. Myöhemmin alkanut tauti voi pysyä oireettomana lääkityksen avulla. Oireettomaksi parantunut tai lääkityksellä oireettomana yli 2 vuotta pysynyt reumasairaus, joka ei aiheuta toimintakyvyn alenemista ei ole este poliisialan koulutukseen.

Nivelrikko (M15–M19), muut nivelsairaudet (M20–M25): Sisältää erilaisia nivelten toimintaan vaikuttavia sairaustiloja. Tilat, joista henkilö on parantunut oireettomaksi tai lieväoireisena ilman toimintakyvyn rajoituksia eivät lähtökohtaisesti ole este poliisialan koulutukseen. Lonkkanivelen tai polvinivelen tekonivel, joka toimii hyvin ja tekonivelleikkauksen jälkeen ei ole asetettu erityisiä toimintarajoitteita, ei lähtökohtaisesti ole este poliisialan koulutukseen.

Olkanivelen toistuva sijoiltaanmeno (M24.4): Sijoiltaanmenotaipumus voi asettaa rajoituksia fyysiseen suorituskykyyn. Tilanne vaatii usein leikkaushoidon, mutta siitä kuntouduttuaan henkilö voi olla sopiva poliisialan koulutukseen.

Muut systeemiset sidekudossairaudet (M30–M36): Yksilöllisen arvion perusteella henkilö voi olla sopiva (lieväasteiset tilat ilman toimintakyvyn haittaa).

Selkäsairaudet (M40–M54): Selkäoireet ovat tavallisia ja useimmiten ohimeneviä, ja niihin voi liittyä säteilykipua. Sopivuus arvioidaan tapauskohtaisesti. Esimerkiksi lannerangan välilevypullistuma (M51.1) paranee akuutin kipuvaiheen jälkeen yleensä hyvin, ja toimintakyky tavallisesti normalisoituu.

Pehmytkudossairaudet (M60–M79): Pehmytkudossairaudet sisältävät erilaisia lihasten, lihaskalvojen ja jänteiden ja muiden pehmytkudosten sairaustiloja, jotka usein ovat tulehduksellisia tai rasitusperäisiä ohimeneviä tiloja ilman jäljelle jäävää toimintakyvyn haittaa.

Luu- ja rustosairaudet (M80–M94): Yksilöllisen arvion perusteella henkilö voi olla sopiva (oireettomiksi parantuneet tai lieväoireiset tilat ilman toimintakyvyn haittaa).

3.15 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet

Tautiluokka (N00–N99) sisältää munuaisten sairaudet, virtsakivitaudin, virtsarakon tulehduksen ja ponnistusinkontinenssin, eturauhasen sairaudet, nisän sairaudet, naisen lantion tulehdussairaudet ja naisen sukupuolielinten muut sairaudet mukaan lukien kuukautiskiertyön liittyvät sairaustilat.

Sopivuusarvion lähtökohtana on, että lieväoireiset tai oireettomiksi parantuneet sairaudet eivät ole este poliisialan koulutukseen, ellei niistä tai niiden jälkitilasta aiheudu toimintakykyhaittaa.

3.16 Synnynnäiset epämuodostumat, epämuotoisuudet ja kromosomipoikkeavuudet

Tautiluokka (Q00–Q99) sisältää laajan kirjon poikkeavuuksia eri elinjärjestelmissä ja ne voivat ilmetä eriasteisina toiminnanhäiriöinä. Luokituksessa on eritelty silmien, korvien, kasvojen ja kaulan alue, verenkiertoelimet, hengityselimet, ruuansulatuselimet, sukupuolielimet, virtsaelimet, lihakset ja luut sekä iho.

Sopivuusarvion lähtökohtana on, että hoidetut, oireettomat tai lieväasteiset tilat ilman toimintakyvyn haittaa (ml. liikuntakyky) ei ole este poliisialan koulutukseen. Arviossa huomioidaan synnynnäisten tilojen vaikutukset kohde-elinten toimintakykyyn, kuten näkökyky ja näkövaatimus (luku 3.8), kuulo ja kuulonvaatimus (luku 3.9) tai verenkiertoelinten hemodynaamiset vaikutukset (luku 3.10).

3.17 Vammat, myrkytykset ja muut ulkoisten syiden seuraukset

Tautiluokat (S00–T98) sisältävät laajan kirjon ulkoisten tekijöiden aiheuttamia tiloja, joiden vaikutus toimintakykyyn vaihtelee laajasti. Luokituksessa on eritelty **yksittäisiin kehonalueisiin liittyvät vauriot** (S00–S99) kuten pään, kaulan, rintakehän, vatsan, alaselän, lannerangan ja lantion, hartian seudun ja olkavarren, kyynärnivelen seudun ja kyynärvarren, ranteen

ja käden, lonkan ja reiden, polven ja säären sekä nilkan ja jalkaterän alueen vammat. Lisäksi on luokiteltu muun muassa **useiden kehonosien vammat** (T00–T07), **määrittämättömien kehonosien vammat** (T08–T14), **vierasesineiden vaikutukset** (T15–T19), **palovammat ja syöpymät** (T20–T32) ja **paleltumavammat** (T33–T35), **erilaiset myrkkyyvaikutukset** (T36–T65) ja **muut tai määrittämättömät ulkoisten syiden vaikutukset** (T66–T78), joihin sisältyy erilaisia sairauksia ja tiloja, kuten hypotermia, korvan painevamma ja sukeltajantauti.

Pääsääntöisesti oireettomiksi parantuneet tai lieväasteiset tilat, joissa toimintakyky (ml. liikuntakyky) on hyvä, ei ole este poliisialan koulutukseen. Arvion lähtökohtana on etiologia ja ulkoisten tekijöiden aiheuttamat seuraukset ja myöhäisvaikutukset kohde-elinten ja yleiseen toimintakykyyn. Esimerkiksi silmävammoissa sopivuus arvioidaan näöntarkkuuden (luku 3.8) ja korvavammoissa (esim. korvan painevamman jälkitila) kuulon (luku 3.9) perusteella.

4 Lähteet

- Ajoterveyden arviointiohjeet terveydenhuollon ammattilaisille. Helsinki: Liikenteen turvallisuusvirasto 2019. www.traficom.fi
- Huumausainelaki (373/2008). www.finlex.fi
- Huumausainetestaus työelämässä. Helsinki: STM julkaisuja 2006:2. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201504223268>
- Laki Poliisiammattikorkeakoulusta (1164/2013). www.finlex.fi
- Puolustusvoimien terveystarkastusohje (TTO 2012). <https://puolustusvoimat.fi/tietoa-meista/sotilas-laaketieteen-keskus/terveystarkastusohjeet>
- Terveystarkastusohjeen (TTO 2012) menettelytapaohje.
- Valtioneuvoston asetus Poliisiammattikorkeakoulusta (282/2014). www.finlex.fi
- Vuokko A, Punakallio A, Paajanen T, Lusa S (toim.) Pelastushenkilöstön työterveysseuranta – yhteistyö ja käytännöt. Helsinki: Työterveyslaitos 2020. www.julkari.fi/handle/10024/140128

5 Liitteet

Liite 1: Esitietolomake poliisialan koulutuksen terveystarkastukseen

Liite 2: Lääkärinlausunto terveystarkastuksesta poliisialan koulutukseen

